

Intiem TERRORISME

Langzamerhand worden de coronamaatregelen versoepeld en krijgen we meer bewegingsvrijheid. Dat is ook goed nieuws voor de vrouwen die lijden onder huiselijk geweld, want daar viel tijdens de lockdown nog lastiger aan te ontsnappen dan onder normale omstandigheden het geval is. Wereldwijd zaten miljoenen vrouwen en meisjes wekenlang opgesloten in huis met mishandelende (stief-) vaders, echtgenoten, broers, neven et cetera. Geen verrassing dat het huiselijk geweld en misbruik tijdens de coronacrisis is toegenomen. 'Intiem terrorisme' de term die experts wel gebruiken, is een reusachtig probleem waar volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) maar liefst een op de drie vrouwen in haar leven mee te maken krijgt.

Terwijl sommige vrouwen zich veiliger voelen naarmate ze hun huis vaker kunnen verlaten nu de coronacrisis over het hoogtepunt heen lijkt, geldt dat lang niet voor iedere vrouw. Shirin Musa van de NGO Femmes for Freedom, vertelt dat duizenden vrouwen in Nederland sowieso de deur niet uit mogen. 'Het zijn vaak huwelijksmigrantes die onder dwang binnenshuis moeten blijven en nooit van het mooie weer kunnen genieten, virus of niet.'

DOOR ALIES PEGTEL

Een van deze zogenaamde 'verborgen vrouwen' was de Pakistaanse Yasmeen, die in 2009 naar Rotterdam emigreerde om met een verre neef te trouwen. Eenmaal in Nederland, werd zij door hem en haar schoonouders als huisslaaf uitgebuit en geterroriseerd; ze werd geslagen, haar lange haren werden afgeknipt, ze kreeg geen huissleutel, haar kinderen werden bij haar weggehouden, en ze mocht alleen de straat op om de vuilniszakken buiten te zetten. Met een klacht over haar lot bij de politie, tekende Yasmeen haar doodsvonnis. Haar man Adeel Dad, besloot volgens velen de 'familie-eer' te redden, en wurgde de 25-jarige moeder van zijn twee kinderen. Maar de rechter achtte voorbedachte rade niet bewezen en veroordeelde hem in 2016 tot tien jaar cel. Taxichauffeur Dad was destijds 27 jaar en toonde in de rechtszaal geen spoor van berouw. Het zou daarom zomaar eens kunnen dat deze moordenaar na zijn vrijlating een nieuwe bruid uit Pakistan laat overkomen en dat de geschiedenis zich herhaalt. Daar probeert FFF een stokje voor te steken. Met de campagne 'Ontsnap uit je huis' willen ze verborgen vrouwen zichtbaar maken en de overheid aansporen om ze beter te beschermen. Zo zouden families waarbinnen eerwraak plaatsvindt als crimineel collectief vervolgd moeten kunnen worden, net

zoals bijvoorbeeld in Engeland al het geval is. En mannen met een strafblad wegens partnergeweld zouden wat Musa betreft nooit meer een bruid uit het buitenland mogen halen. De SP-Kamerleden Jasper van Dijk en Michiel van Nispen hebben nog voor de uitbraak van de coronacrisis in januari aan de diverse ministers gevraagd of die ervoor voelen om zo'n trouw-verbod in te stellen voor notoire mishandelaars.

Maar ook migrantendochters die hier geboren en getogen zijn, kunnen soms niet over hun eigen leven en lichaam beschikken, omdat ze onder dwang van mannen thuis moeten blijven, zoals Saïda in het onderstaande verhaal vertelt. Nu de WHO tijdens de coronacrisis de problematiek van huiselijk geweld wereldwijd onder de aandacht heeft gebracht, lijkt het moment daar om in te grijpen en in ieder geval in kaart te brengen hoeveel verborgen vrouwen er in Nederland zijn en met welke maatregelen hun onrechtvaardige lot te verbeteren valt.

Saïda (40) zat jarenlang gevangen in een huwelijk met haar neef, die weigerde van haar te scheiden. Niet lang daarna werd ze in gedwongen isolement gehouden door haar vader, die zijn gescheiden dochter geen eigen leven gunde.

"Thuisblijven vanwege het coronavirus, is onvergelijkbaar met het thuis-isolement waarin ik zat onder dwang van mijn vader. Nu kies ik er zelf voor om binnen te blijven, toen had ik geen keuze. Het is ook een levensgroot verschil omdat ik nu niet angstig ben – het virus doet me weinig. Maar toen ik opgesloten zat in mijn slaapkamer in mijn ouderlijk huis in een Nederlandse stad, was ik iedere seconde doodsbang. Welke vader doet zijn kind zoiets aan? Ik wist niet waar voor hem de grens lag en wat zijn volgende stap zou zijn. Ik mocht geen contact hebben met mijn broers en zussen, hij had de sleutel van mijn kamer en die was op slot. Mijn moeder zette dagelijks water en brood neer voor mijn deur, meer eten kreeg ik niet. Mijn vader besliste, mijn moeder voerde zijn besluit uit. Wilde hij me echt laten verhongeren? Hoe lang wilde hij me isoleren? Wat kon ik doen om te ontkomen aan mijn lot? Hoe ik de dagen op mijn kamertje ben doorgekomen, herinner ik me niet. Ik wil die maanden het liefst helemaal vergeten, ik denk er zo min mogelijk over na. Ik weet nog wel dat ik uren achter elkaar huilde. Er lag een stapeltje Bouquet-romans op een plank, die ben ik maar gaan lezen uit verveling. En ik heb veel gebeden. Ik ken hele passages van de Koran uit mijn hoofd, mijn geloof is heel belangrijk voor mij, dat heeft me erdoorheen gesleept. Soms kwam 's nachts een van mijn broers of zussen stiekem voor mijn kamerdeur zitten fluisteren. Dat was niet echt ontspannen: altijd was ik bang om betrappt te worden door mijn vader."

"Het grootste deel van mijn leven heb ik geen bewegingsvrijheid gehad. Ik ben in Nederland geboren, maar mijn vader, een migrant, denkt zeer traditioneel. Op

mijn achttiende besloot hij me uit te huwelijken aan de zoon van zijn broer, mijn neef dus. Ik kende die neef niet, had hem zelfs nog nooit gezien omdat hij in mijn vaders land van herkomst woont. Ik weigerde, ik wilde helemaal niet trouwen. Maar toen kwam mijn familie in actie, ze zetten me emotioneel onder grote druk. Ze zeiden dat het de laatste wens was geweest van mijn grootmoeder dat haar twee kleinkinderen met elkaar zouden trouwen. Zo gaat dat. Ze manipuleren je. Ik was pas achttien, ik wilde natuurlijk de wens van mijn oma respecteren en geen problemen in de familie veroorzaken. Ik had geen verweer en stemde uiteindelijk in."

"Herinneringen aan mijn huwelijksdag heb ik niet, het is een zwart gat. Naar mijn man heb ik niet één keer goed gekeken, in al die huwelijksjaren die volgden heb ik me een vreemde voor hem gevoeld. Toen we eenmaal getrouwd waren, veranderde mijn leven radicaal. Ik moest stoppen met mijn opleiding en gaan werken. Mijn salaris moest ik afgeven aan hem. Zelf deed hij niets, maar desondanks was hij nooit tevreden. Hij sloeg en misbruikte me. Ik was wel zo slim om ervoor te zorgen dat ik niet zwanger zou raken. Maar het was hels. Na acht jaar hield ik het niet meer uit. Ik vertelde mijn man dat ik wilde scheiden, maar dat wilde hij natuurlijk niet. Hij leefde comfortabel op mijn zak. Mijn vader was doof voor mijn klachten. Hij vond dat ik mijn lot zwijgend moest dragen zoals een nette huisvrouw betaamt, terwijl ik nota bene de kostwinner was. Voor mijn vader was ik slechts een pion, het allerbelangrijkste was dat hij geen ruzie kreeg met zijn broer en de familie."

"Maar ik gaf niet op; als ik zo doorging zou ik net zo goed dood kunnen zijn. Het heeft me zes jaar gekost voordat ik twee broers zover had dat ze een handtekening wilden zetten waarmee ze mij toestemming gaven om te scheiden. Als vrouw heb je dat recht zelf niet, daar heb je twee mannelijke bloedverwanten voor nodig of anders vier vrouwelijke, maar die had ik niet. Het is bijna niet te beschrijven hoeveel moeite het me heeft gekost om uiteindelijk de scheiding erdoorheen te krijgen. Ik heb rechters en advocaten in ons land van herkomst moeten omkopen. De scheiding heeft me veel geld gekost, en heel veel energie. Ik was niet alleen in gevecht met mijn ex, maar ook met mijn vader en oom en de conventies binnen onze sociale kring. Scheiden hoort niet, het tast in de ogen van velen de eer van de familie aan."

"Ik voelde me jarenlang eenzaam, maar met zicht op de echtscheiding kreeg ik langzamerhand weer hoop op een betere toekomst. Ik kwam een oude jeugd vriend tegen. We spraken veel, hij was een steun voor me, heel prettig. Omdat het in onze cultuur niet gebruikelijk is om als vrouw gewoon een vriend te hebben, besloten we ons te verloven. Ik wilde dat zelf ook, ik wilde geen losbandige vrouw zijn. Maar de verloving moest nog wel geheim blijven, want ik betwijfelde of mijn vader

het zag zitten. Het was uitgesloten dat hij mij zo snel na mijn scheiding toestemming zou geven om me aan een andere man te verbinden. Ik had met de scheiding in zijn ogen de familie te schande gemaakt en moest me koest houden. Hoewel vrouwen hier in Nederland wettelijk gelijk zijn aan mannen, golden bij ons thuis de traditionele culturele en sociale regels van mijn vaders land. Eigen initiatief bij de keuze van een partner wordt van een vrouw niet gewaardeerd. Mijn vader heeft geen boodschap aan de Nederlandse wetten en regels. Via via hoorde hij na een paar maanden toch dat ik me verloofd had. Mijn vader werd razend. Woest. Schold me uit dat ik een doortrapte hoer was die zich alleen had laten scheiden om met een andere man te kunnen zijn. Vervolgens sloot hij me op. Om me te straffen. Ik had de familie-eer geschonden, en volgens zijn overtuiging mag je daarom een vrouw in gedwongen isolement houden. Voor ik het wist duwde hij me in mijn slaapkamer en draaide de deur op slot."

Mijn moeder was het er niet mee eens, dat weet ik. Maar zij had geen keuze, zij kon niet tegen mijn vader ingaan. Uiteindelijk ben ik met de hulp van een paar familieleden ontsnapt. Met alleen mijn paspoort kwam ik terecht bij een noodopvang in een andere plaats. Dat was te danken aan een behulpzame politieagent die me daarnaartoe had gebracht omdat hij begreep dat mijn vader me onmiddellijk zou kunnen vinden in een opvang in onze eigen woonplaats. Die aardige agent is daarvoor later nog berispt: 'De politie is geen taxibedrijf,' zeiden ze tegen hem. Ze begrepen er niets van. Dankzij deze agent ben ik juist in veiligheid gebracht. In de noodopvang kreeg ik code rood, dat is het allerhoogste risiconiveau. Thuis wist mijn vader tenminste waar ik was, nu zou hij niet rusten tot hij mij had gevonden. Omdat ik doodsbang was om ontdekt te worden, sprak ik in de opvang met niemand. Ik ging ook niet naar buiten. Ik zat eigenlijk nog steeds gevangen. Totdat op een dag de knop bij mij omging, ik dacht: dan doodt mijn vader me maar. Sindsdien ben ik vrij."

"Ik heb inmiddels mijn eigen woning. Ik leef heel rustig, maar dat vind ik na alles wat er gebeurd is wel zo fijn. Ik kan heel goed alleen zijn. Mijn vader heb ik nooit meer gezien of gesproken, ik heb alleen nog contact met mijn moeder en een zusje. Ons gezin is uit elkaar gevallen, sommige van mijn broers en zussen staan achter mijn vader en willen niets van mij weten. Ze beschouwen met als een rebel, als een onruststoker."

"Mijn verloofde is op een gegeven moment getrouwd met een ander. Ik voelde me door hem verraden, maar ik begreep het ook wel. Hij wilde gewoon door met zijn leven en aan een gezin beginnen. Het was mijn grootse droom om ooit moeder te worden, maar ik betwijfel of dat nog wel gaat gebeuren. Maar ik heb ooit het besluit genomen om blij en positief te zijn, dat lukt, hoe gek dat ook mag klinken." ○